

KURJER WILEŃSKI

Rok VI.

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY

Nr. 183 (1528)

Kilka uwag o Unji.

Zarzut Szan. autora artykułu „Choć jeden głos” (Kurj. Wil. z 8 b. m.), że niesłusznie oceniam ujemnie Unję Brzeską muszę z konieczności potraktować go dziennikarsku. Tematy tego rodzaju nie dają się zmienić w artykule dziennika, o ile chce się potraktować zbyte szeroko. Zważam więc zgóry rami swojej odpowiedzi do kwestji politycznych skutków Unji Brzeskiej dla interesów dawnej Rzeczypospolitej. Nie jestem kompetentny i nie poczuwam się na siłach do rozważania znaczenia Unji Brzeskiej pod kątem celów i interesów Kościoła Katolickiego.

Są ludzie skłonni do identyfikowania interesów Kościoła i Rzeczypospolitej w okresie Jagiellońskim historii dawnej Rzeczypospolitej. Nie sądzę, aby takie stanowisko było słuszne i aby mogło ułatwić poznanie *prawdy historycznej*. W polityce ówczesnej Kościoła i Rzeczypospolitej można niezawodnie doszukać się punktów zbieżnych. Ale często było również odwrotnie i historia dobitnie stwierdza, że uleganie polityki Rzeczypospolitej inspiracjom Rzymu nie wychodziło jej często na użytek. Najlepiej więc jest ściśle odzielić te dwie strony zagadnienia i konsekwentnie oceniać je wyłącznie z jednego stanowiska.

Niema potrzeby zagłębiać się w motywy, którymi kierowały się czynniki kościelne, tworząc koncepcję Unji i realizując ją na ziemiach b. W. X. Litewskiego.

Ogólny cel był jasny: rozszerzenie katolicyzmu na Wschód, pozyskanie dla niego masy wyznawców prawosławia, zamieszkujących ziemie Rzeczypospolitej.

O ile te zamierzenia szły dalej na Wschód i obliczone były na penetrację w głąb Rosji — jest to kwestja bardziej szczegółowych badań, która nie wchodzi w zakres niniejszych uwag. Polityka Kościoła Katolickiego zawsze dążyła do zjednoczenia całego Wschodu chrześcijańskiego z Rzymem i dlatego nie można uważać Unji Brzeskiej za jakiś krancowy punkt aspiracji Watykanu.

Nadzwyczajnie silne, dominujące stanowisko Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej, olbrzymi wpływ, który on wywierał na kierownicze czynniki państwowe — stwarzały bardzo dogodne warunki do przeprowadzenia Unji. Również odrębność organizacji Cerkwi Prawosławnej na ziemiach b. W. X. Litewskiego wielce sprzyjała połączeniu. Metropolia prawosławna litewska zawsze odgrzała się wyraźnie od Moskwy, poczuła niezawisłość i odrębność, znajdując swój wyraz w ustroju, w tradycji i w zewnętrznych formach było bardzo silnie zakorzenione. Wszak nie kto inny jak działacz i promotor prawosławia w W. X. Litewskiem, ks. Konstanty Ostrogi fundował cerkwie na pamiątkę swoich zwycięstw nad prawosławną Moskwą.

Ten fakt historyczny posiada kardynalne znaczenie dla oceny późniejszych wypadków. Mądra i niezależna polityka państwowa powinna była to pocucie samodzielnosci i odrębności Cerkwi Prawosławnej w Rzeczypospolitej rozwinąć i wzmacniać do maximum. Dając faktycznie równouprawnienie Cerkwi, zachowując dla jej hierarchji równe stanowisko we wszystkich organach przedstawicielskich państwa mogła z niej uczynić potężny i skuteczny oręż w nieuniknionej rozgrywce z Rosją o ziemie ukraińskie i białoruskie. Odrębna, równouprawniona Cerkiew Prawosławna była niezbędnym warunkiem zrealizowania umowy Hadziackiej i polityki reprezentowanej przez prawosławnego wojewodę Kisiela i Bieniewskiego.

Tworząc Unję Brzeską poszła Polska po linii najmniejszego oporu.

Unja stworzyła granicę kulturalną i duchową pomiędzy częściami narodów ukraińskiego i białoruskiego, znajdującymi się w granicach Rzeczypospolitej, a temi, które zostały po tamtej stronie. Uposledzony stan prawosławia skierował wzrok i uczucia ludności która pozostała prawosławna, ku Moskwie. Rzeczpospolita nie tylko utraciła ofensywny rozpęd na Wschód, ale ponadto musiała dopuścić niefajalną narazie opiekę Moskwy nad swoją ludnością prawosławną.

Historja stwierdza z całą dokładnością, że stan hierarchji i Kościoła Unijnego wogóle w porównaniu z obrządkiem łacińskim pozostawał wiele do życzenia. Unici — zarówno wyższe i niższe duchowieństwo jak i cała masa ludności, — traktowani byli jak katolicy wprawdzie, lecz podległego gatunku. Poczuć pewnej niższości i uposledzenia było bardzo żywe wśród unitów. Nie mogli oni w tych warunkach wytworzyć jakichkolwiek wartości mogących przyciągnąć do siebie elementów prawosławne. Zwalczani przez Moskwę i prawosławie moskiewskie, traktowani zgóry i poniżani przez ogół łaciński w Rzeczypospolitej, pozbawieni zostali doszczętnie znaczenia czynnika aktywnego w polityce państwowej i kościelnej. Likwidacja Unji przez Rosję na ziemiach b. W. X. Litewskiego odbyła się dość łatwo i głębszych śladów w psychice ludności nie pozostawiła. Jedyne na Podlasiu, dzięki dłuższemu jej trwaniu w zupełnie innych warunkach politycznych, Unja stała się czemś, o co warty było walczyć jej wyznawcom i ponosić ofiary.

Ale to był wyjątek. Tak więc *politycznie* przyczyniła się Unja do zahamowania realizacji idei Jagiellońskiej na Wschodnich krańcach Rzeczypospolitej, rzucając prawosławna ludność w objęcia Rosji i nie przywiązując bynajmniej do Rzeczypospolitej objętych przez nią ludów. Nie twierdzę bynajmniej, że takie były intencje jej twórców. Ale takie były rezultaty — być może, wskutek błędnego jej kierownictwa.

Może mnie spotkać zarzut, że przeciw katolicka *par excellense* Polska nie mogła opierać się swej polityce, jednocześnie na katolicyzmie i prawosławiu w czasach kiedy czynnik religijny tak silnie oddziaływał na politykę państwową. Na to odpowiem: mógł przeciw król Władysław IV położyć podwaliny w Kijowie pod mądrą politykę w stosunku do prawosławia, choć był niechybnie dobrym katolikiem.

Kościół katolicki mógł też z biegiem czasu tylko zyskać na tem. Zamiast wegetującej Unji, miałby do czynienia z państwową Cerkwią Prawosławną, z którą mógł szukać zjednoczenia jak z równym sobie i niczem prawie dogmatycznie nie różniącym się Kościołem chrześcijańskim. Takie połączenie byłoby niewątpliwie zdrowsze i trwalsze.

Unja Brzeska jest już dla Rzymu ideją martwą. Dowodzi tego — aktualny obecnie na terenach dawnej Unji obrządek wschodni. Nawiązaniem byłoby wprawdzie sądzić, że będzie miał on powodzenie i przyniesie Kościołowi wielkie sukcesy. Wykonanie tej nowej koncepcji — niewątpliwie teoretycznie wyższej od koncepcji Unji Brzeskiej — jest na naszych terenach fatalne i narazi tylko powagę i moralny autorytet Kościoła katolickiego na szwank. Odrywanie kawałków od Cerkwi Prawosławnej, obudza tylko jej czujność i wzmacnia odporność. Ta droga również nie prowadzi do zjednoczenia Zachodu ze Wschodem. Prawosławie może być traktowane tylko jako jedna całość i z tą całością powinno się dążyć do porozumienia, co jest tem łatwiejsze, że żadne

Konferencja w Haadze.

Posiedzenie komisji finansowej.

HAGA, 12.8 (Pat). Na dzisiejszym posiedzeniu konferencji pierwszy zabrał głos minister niemiecki Curtius, który podkreślił, że interesy niemieckie wymagają utrzymania postanowień, dotyczących świadczeń w naturze, przewidzianych w planie Younga. Położenie Niemiec przedstawia się jeszcze gorzej, aniżeli położenie Anglii. Udział Niemiec w handlu światowym spadł z 12,7% w roku 1913 na 8,7% w roku 1928. Handel wywozowy Rzeszy niemieckiej zmniejszył się w stosunku do czasów przedwojennych o 20 proc. Spadł również eksport węgla, który pozostaje znacznie tyleż eksportem przedwojennym.

Przemysł niemiecki przechodzi również przesilenie, do czego dochodzi jeszcze ostry kryzys rolniczy. Dwa miesiące temu ilość bezrobotnych w Niemczech wynosiła prawie trzy miliony osób. Zagadnienia reparacyjne, jako takie, należy uznać za właściwe źródło zamieszania w stosunkach gospodarczych. Co się tyczy kwestji świadczeń w naturze, to stwierdził należy, iż traktat wersalski przewidział te świadczenia w interesie państw wierzycielskich, plan Dawesa w roku 1924 — także do pewnego stopnia w interesie dłużnika.

Plan Younga wychodzi z założenia, że świadczenia w naturze konieczne są w interesie dłużnika, nie wierzycieli tak, że tego rodzaju świadczenia wzmacniają siłę gospodarczą Niemiec. Curtius podkreślił, że świadczenia w naturze w roku 1930 będą wynosiły około 1150 milionów marek niemieckich. Wobec tego, że plan Younga przewiduje świadczenia rzeczowe w pierwszym roku jego działania tylko w sumie 540 milionów mk. niem., powstało zaniepokojenie w sferach przemysłu niemieckiego z powodu tak gwałtownego zmniejszenia pozycji świadczeń w naturze.

Pomimo to Niemcy gotowe są w miarę możliwości uwzględnić życzenia Anglii, podkreślając jednak, że sprawa świadczeń w naturze ma dla nich zasadnicze znaczenie. Niemcy podzielają w zupełności stanowisko Anglii co do wykluczenia możliwości reeksportu towarów, importowanych z tytułu świadczeń w naturze i są one także, we własnym interesie, za utrzymaniem przewidzianego w planie Dawesa zakazu takiego reeksportu. Wreszcie Niemcy uważają, iż dla usunięcia wysuniętych ze strony Anglii obaw przeciągnięcia okresu świadczeń w naturze na dłużej, niż 10 lat oraz możliwości specjalnych porozumień, podkreślających

Posiedzenie komisji finansowej.

HAGA, 12.8 (Pat.) Komisja finansowa konferencji haskiej zebrała się dziś o godzinie 10 przed południem pod przewodnictwem Jasparsa, który odbył dalsze rozmowy ze

istotę postanowień planu, dotyczących świadczeń w naturze, wskazanym byłoby powołać specjalną komisję, która by zajęła się sprezytowaniem tej sprawy w ramach planu Younga. Przechodząc do kwestji węgla, Curtius zaznaczył, że traktowanie tego zagadnienia w szczegółach odkłada do innej sposobności. Tu pragnąłby tylko zaznaczyć, że nie ma nic przeciwko środkom ostrożności, przewidzianym w sprawie obrotu węglem w traktacie wersalskim i uważa ich dalsze zachowanie także na wypadek wejścia w życie planu Younga za możliwe.

Nawiązując do słów delegata angielskiego, który powiedział, że nie leży w niczym interesie, by podstawowe przemysły jakiegokolwiek bądź kraju były podważone, Curtius wspomina następnie, że Niemcy położone są na środku Europy i wobec tego są w samym sercu gospodarczym, które ma wielkie znaczenie dla życia gospodarczego i innych krajów europejskich.

Przedstawiciel Włoch Pirelli wskazał na to, że import węgla do Włoch w stosunku do stanu przedwojennego powiększył się o 1/3 i wzrasta w dalszym ciągu. Znamionem jest, że węgiel reparacyjny importowany do Włoch nie wpływa na import węgla angielskiego, lecz zmniejsza import węgla innych krajów, jak n. p. Polski. Możliwość zapłaty części reparacji za pomocą węgla w znakomity sposób ułatwia Niemcom wypełnienie swych obowiązków. Właśnie ułatwienie Niemcom wykonania zobowiązań była powodem, dla którego eksperci włoscy przychyliłi się do części planu Younga, dotyczącej świadczeń w naturze.

Ze w planie tym świadczenia te zostały znacznie zredukowane, jest właśnie sukcesem eksportu angielskiego. W końcu Pirelli jeszcze raz zaznacza, że plan Younga z pewnością nie jest dokładny i zawiera dla każdego państwa tak postanowienia korzystne, jak i ujemne. W każdym razie, trzeba byłoby zastąpić go czemś lepszym. Po nim przemawiał minister francuski Loucheur, ponieważ jednak zapewnił bardzo szczegółową odpowiedź na poszczególne kwestje połączone z zagadnieniem świadczeń w naturze, narady odroczone na wniosek Snowdena do środy rano.

Jako porządek dzienny następnego posiedzenia ustalono dalszą dyskusję generalną nad planem Younga, ze specjalnym uwzględnieniem zagadnienia świadczeń w naturze. Dziś o godzinie 4 popoł. zbiera się komisja polityczna.

Lloyd George solidaryzuje się ze Snowdenem.

LONDYN, 12.VIII. (Pat). Przywódca liberalów Lloyd George oświadczył w wywiadzie, iż całkowicie popiera Stanowisko Snowdena, zajęte na konferencji haskiej w obronie praw brytyjskich. To oświadczenie Lloyd George'a oraz niedawne wyrzucenie Churchilla są dowodem, iż wszystkie trzy stronnictwa angielskie są jednomyślnie w kwestji polityki, prowadzonej przez Anglię wobec planu Younga.

Posiedzenie komisji politycznej.

HAGA, 12.8 (Pat.) Komisja polityczna zebrała się dzisiaj o godzinie 16. Postanowiono, że posiedzenie po komisji prawniczej odbędzie się jutro o godzinie 15. Następnie, po przeprowadzeniu wymiany poglądów co do warunków rozpatrzenia sprawy ewakuacji Nadrdni obrady odroczone do środy. Przedtem jednakże odbędzie się pod przewodnictwem Hendersona zebranie delegatów niemieckich z przedstawicielami państw okupacyjnych.

HAGA, 12.8 (Pat.) Po południu obradowała komisja polityczna, która wybrała podkomisję prawniczą,

większe państwo w danej chwili niem się nie opiekuje.

Ale to są uwagi wychodzące już poza zakres mego zadania, które się ogranicza do umotywowania opinji, że Unja Brzeska w warunkach ów-

Co. pisze prasa angielska.

LONDYN, 11.VIII (Pat). Cała prasa londyńska solidarnie podtrzymuje dzisiaj w dalszym ciągu ministra Snowdena i żądania, zgłoszone przezeń w Haadze. Powodem tego nowego demonstracyjnego poparcia kanclerza skarbu jest telegram Mac Donalda do Snowdena, w którym — jak powiadają dzienniki — Mac Donald deklaruje swą całkowitą solidarność ze Snowdenem i przeciwstawia się opinji francuskiej, rozumiejącej taktykę Snowdena jako bluff. Telegram Mac Donalda ma oświadczać, że cały gabinet angielski stoi solidarnie za Snowdenem. Dzienniki przynoszą dalej telegram wyśtosowany przez byłego ministra skarbu w rządzie konserwatywnym Churchilla, po przybyciu jego w dn. 9 b. m. do Kanady, w którym to telegramie Chamberlain wyraża swą solidarność ze Snowdenem i oświadcza, że nigdy rząd, w którym on był ministrem skarbu, nie zobowiązywał się do zaakceptowania planu Younga.

Wreszcie „Daily Express” przynosi krótkie oświadczenie Lloyd George'a, w którym przywódca liberalów aprobuje również stanowisko Snowdena.

Tego rodzaju solidarne poparcie Snowdena przez najwybitniejszych liderów trzech stronnictw angielskich wywołało wystąpienie prasy, ponownie popierającej Snowdena. Pomimo iż Mac Donald nie ma zamiaru jechać do Hagi, faktycznie interwencja Mac Donalda już nastąpiła. Mianowicie w sobotę, w czasie swego pobytu w Edinburgu, Mac Donald odbył konferencję nie tylko z delegatami przemysłowców włościanczych, lecz również w obecności dyrektora Banku Angielskiego Montague Normana z amerykańskim ekspertem reparacyjnym Lamontem, działającym z polecenia Morgana.

Lamont powrócił w niedzielę rano do Londynu i po odbyciu dłuższej konferencji z Morganem miał jeszcze wczoraj wieczorem wyjechać do Hagi. W kołach poinformowanych panuje przekonanie, że Morgan odegra w Haadze rolę pośrednika finansowego między delegacją angielską, a delegacjami aprobującymi plan Younga i że za pośrednictwem Lamonta uzyskał on opinie i aprobatę Mac Donalda.

Prasa angielska wyraża przekonanie, że napięcie krytyczne już przeszło i entente cordiale angielsko-francuska została utrzymana i że delegacji angielskiej poczynione zostaną ustępstwa.

Poprawa sytuacji Haadze.

LONDYN, 12.VIII. (Pat). W urzędowych kołach londyńskich wzrasta pewna nadzieja na pomyślne zakończenie konferencji haskiej, dzięki, gdzie — ich zdaniem — sytuacja znacznie się wyjaśniła. (? przyp. red.). Odroczenie obrad komisji finansowej do środy komentowane jest, jako zwrot ku lepszemu.

Mac Donald aprobuje tezy Snowdena.

HAGA, 12.8 (Pat.) Mac Donald nadesłał do Snowdena telegram, w którym całkowicie zdecydowanie aprobuje tezę delegacji angielskiej. Przypuszcza się, że komisja odroczy znowu swe posiedzenie, gdyż w

Memorandum w sprawie zagłębia Saary.

BERLIN, 12.VIII. (Pat). „Vossischer Stresman” wyczytał dziś rano premierowi Briandowi memorandum w sprawie zagłębia Saary. Memorandum ma być bardzo krótkie i ma się ograniczać tylko do streszczenia rozmów, które przeprowadzone były w tej sprawie między ambasadorami niemieckim w Paryżu von Hoeschem a sekretarzem generalnym francuskim

Ocena sytuacji.

HAGA, 12.8 (Pat.) O ile zastrzeżenia osobiste zostały do pewnego stopnia w ciągu niedzieli załagodzone dzięki temu, że Snowden cofnął swoje obraźliwe słowa, a tyle pod względem rzeczowym nie doszło jeszcze do odprężenia. Dotychczas nie zarysowuje się jeszcze kompromisu w sprawie klucza podziału rat niemieckich, który mógłby zadowolić zarówno Anglię, jak i wierzycieli mniejszych. Minister Snowden jest dzisiaj niewątpliwie łagodniejszy w tonie, jed-

WIADOMOŚCI Z KOWNA

WIELKI POŻAR W KLAJPEDZIE.
W sobotę wieczorem w majątku Luiza sponal tartak firmy holenderskiej Bisdom und Zoon. Pożar rozpoczął się o godz 9 w. i w ciągu pół godziny ogarnął cały tartak. Przyczyna pożaru niewiadoma. Straty milionowe, chociaż dotąd jeszcze ostacnie niewyjaśnione. Maszyny zepsute, cały materiał drzewny spalony. W wywiadzie z korespondentem „Elty” dyrektor tartaku Kraus wyjaśnił, iż należy wątpić, czy tartak zostanie odbudowany. Tartak był zaasekurowany, suma jednak asykuracyjna nie pokryje wszystkich strat. Gaszenie pożaru zakończyło się o godz. 8 rano.

WYROK W SPRAWIE DRUKARNI „SPARTAK”

W piątek zakończyła się sprawa komunisty Kontautasa i innych jego kolegów, oskarżonych o szerzenie bibuły o treści wyrotowej i utrzymywanie potajemnej drukarni „Spartak”. Wszyscy podsądni z wyjątkiem poety Korsakasa przynali się do winy. Ponieważ wszyscy podsądni do winy się przynali sąd świadków nie badał i po naradzie o godz. 5 po poł. ogłosił wyrok. Konstautas i Kuczyński zostali skazani na karę śmierci, Kraszynówna na dożywotnie więzienie, Lapiński na 6 lat więzienia, Korsakasa uniewinniono.

SKRADZIONO SZYLD POLSKIEGO STOWARZYSZENIA OPIEKI M. B.

Ub. nocy nieznan sprawcy skradli szylid polskiego Stowarzyszenia Opieki Matki Boskiej, mieszczącego się przy placu Ratuszowym 10. Pomimo usilnych poszukiwań szylid odnalazć nie zdołano.

Prasa litewska o nocie Polski do Litwy.

KOWNO, 10.8. (Pat). W sprawie odpowiedzi polskiej na skargę rządu litewskiego wystosowaną do Ligi Narodów „Lietuvos Aidas” utrzymuje, że wszystkie fakty podane w nocie litewskiej odpowiadają prawdzie i że odpowiedzi polska wcale tych zarzutów nie wyjaśnia.

Karasas przed sądem wojennym.

„Lietuvos Zinios” donosi, iż aresztowany niedawno urzędnik „Elty” J. Karas (Karosas) zostanie oddany do dyspozycji sądu wojennego.

LEKARZ-DENTYSTA
M. GOLOBARG
ul. Wielka 26
powrócił i wznowił przyjęcia chorych od 10 do 7-jej wiecz.

Dr. K. Szapiro
Wielka 7. tel. 12-50 powrócił

ROczne KOEDUKACYJNE
KURSY HANDLOWE
A. BILDZIKIEWICZA
w Wilnie, ul. Dąbrowskiego 5
Na kursach wygłaszane są przedmioty: Księgowość, nauka o handlu, polska korespondencja handlowa, arytmetyka handlowa, stenografia i pisanie na maszynach
W poczet słuchaczy kursów przyjmują się osoby pici oboga, które ukończyły przynajmniej szkołę powszechną
Zapisy przyjmuje sekretariat kursów od godziny 6 do 7 wieczór. 2204-1

WIEŚCI I OBRAZKI Z KRAJU

Wrażenia z pobytu w pow. święciańskim.

Czem lepiej i dokładniej poznamy nasz kraj, tem wyraźniej wciśnią się w nasze myśli refleksje, że cenić go i kochać nie potrafili tylko ten, kto go nie zna.

Niejednokrotnie, najwięcej zapadł mi w pamięć widok kulturalnego miejscowości, mają w sobie tyle piękna, że zadawoliły by swym wyglądem najwzrostniejszego estety. Bo jeżeli np. przyjeździemy do miasteczka Koltynian, którego nazwa nam nie mówi, to znajdziemy w jego rozmieszczeniu i okolicy nadzwyczaj piękny krajobraz. Kilkadziesiąt domków dość regularnie pobudowanych estetycznie wyglądających z swemi na biało pomalowanymi ścianami, z kościołem na wzgórkach, zatopionych w zieleni drzew i okolonnych z jednej strony jeziorami Zejmiana w którego taflach przegłąda się las sosnowy, a z drugiej strony rzeka o tej samej nazwie i wypływającej z tego jeziora, to harmonijna ta całość tworzy naprawdę podziwu godny obrazek w jakie obfituje tutejsze okolice. Posuwając się wzdłuż granicy litewskiej napotykać o równie malowniczym wyglądzie miasteczko Łyngmiany oblane jeziorami Usis ciągnącym się w głąb Litwy Kowieńskie, nieco dalej napotkamy ogromne jezioro Łusza połączone z Zejmiana, obfitujące w bujną nadbrzeżną roślinność, mnóstwo ryb zwanych stynkami i mnóstwo dzikiego ptactwa, co w dzisiejszych czasach rzadko się zdarza.

Zwiedzając te piękne zakątki nie może nie uderzyć w oczy postępek matki kultury, która wielkimi krokami idzie naprzód, chcąc niejako wyrównać stracony czas w niewoli. Z zadaniem musimy stwierdzić, że wygląd naszego kraju za czas niepodległości, a szczególnie od wypadków majowych ogromnie się zmienił. Powiat pokryty jest dość gęstą siecią telefoniczną, którą ośrodek, czyli Święciany został połączony ze wszystkimi urzędami gmin, posterunkami policji i większymi osiedlami w których znajdują się urzędy lub agencje pocztowe, czyste, porządnie prowadzone przez urzędników grzesznych i szybko załatwiających interesantów. Nieopodal miejscie zajmują w tutejszym powiecie aparaty radiowe, od których anteny spotykamy niemal w każdej wsi. Ogromną poprawę widzimy w dziedzinie udogodnienia komunikacji przez doprowadzenie do porządku wielkiej ilości dróg kołowych, oraz zabrukowanie kilkunastu osiedli. W przetrzaganu osiedli dwóch lat zabrukowano 18 osiedli, wybudowano 23 mosty, zreperowano drogę na szlaku Igalino-Daugielisz-

ki, gdzie dokonano wielkiej pracy na jaką złożyło się zrobienie nasypu piaskowego i budowa mostu. Wyreperowano szosę między Święcianami i Nowo-Swięcianami. Odnowiono drogi: Podbrodzie — Karkozyski — Kiemieliszki, Święciany — Hoduciszki, Święciany — Koczergiszki na Widze, Łyntyuty — Komaje, Podbrodzie — Święciany, Miedegiany — Troczec, gdzie koło Kąściszyna zabrukowano 8 km. przestrzeń z powodu terenu gliniastego i zupełnie nieprzejezdnego. Jeśli wspomniemy i uruchomieniu osobnej komunikacji autobusowej pomiędzy Święcianami i Wilnem, Święcianami i Nowo-Swięcianami i projektowanej Hodociszki — Święciany, oraz komunikacji towarowej Brasław — Święciany — Wilno, to ogrom dokonanej pracy zadziwia człowieka, że w tak krótkim czasie można było tego dokonać.

Jedną z największych bolączek naszych wsi jest obecnie nadmierne wygórowanie składowa ognia.

Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych jak na ironię w bieżącym roku podwyższył składki prawie o sto procent, co przewyższa zupełnie możliwości płatniczą ludności, sieje rozgorczenie i niechęć ją do tak politycznej instytucji. Czytałem w 29 numerze artykuł Gospodarza Kresowego o konieczności podwyższenia składek ogólnych, który niewiadomo z jakiego tytułu popiera Z. U. W. i dziwi się, że pismo poświęcone obronie interesów wsi drukuje takie brednie. Obecna składka ognia, to nie tylko niebezpieczeństwo, ale i ciężar, który wsi nie mogą sobie pozwolić na wywinięcie, a zwłaszcza przy poszukiwaniu za herbami miast dekanalnych: Pani Helenie Dregę, Panu Michałowi Brensztejnowi i Panu Giebertowi Stankiewiczowi. Ks. Szambelanowi Ignacemu Olszańskiemu, za materiał do opracowania pieczęci dekanalnych — a Panu Redaktorowi Kurjera Wileńskiego za udzielenie mi miejsca w swem poczytnym piśmie.

Zbigniew Kaliniczak.

LIST DO REDAKCJI.

Szanowny Panie Redaktorze!

Uprzejmie proszę o umieszczenie na szpaltach swego pisma następującego wyjaśnienia: Dziennik Wileński z dnia 4 b. m. kronikę kościelną poświęcił adresowi holdowniczemu Diecezji Wileńskiej dla J. S. Płusa XI dla każdego twórcy miłą jest przychylna krytyka, więc i ja dziękuję za uwagę.

Leżąc czyż można czemkolwiek bardziej skrzywdzić autora jak odsądzając go od ostateczności jego tworu — Bogu dzięki od 1923 r. aż do wykonania tej księgi pracowałem na terenie Wilna, dla Wilna i Sztuki — więcej dla wewnętrznego zadowolenia, niż dla pieniędzy — a jednak wiele to moich wysiłków przeszło bez echa, a jeśli echo się odezwało to czemu bliżej?

Czemu aż ta droga muszę upominać się o swe prawa autorskie.

O Wilnie pracuję innych miast informuje prasa wileńska — tem też sobie tłumaczę, iż jak mnie poinformowano, w którymś z pism warszawskich, kiedy mowa była o bramie na terenie Targów Północnych — powiedziano „iż dekorację bramy wykonał uczeń prof. F. Ruszczyca.

Dziennik Wileński, omawiając księgę dla Jego Świątobliwości przeznaczoną, twierdzi iż autorem projektu jest prof. Ruszczyca — Mikołaj jest być może nazwaniem imieniem prof. Ruszczyca — jednakże studiując na Wydz. Sztuk Pięknych U. S. B. grafiki uczyłem się u prof. Lenarza, malarską 2 lata u prof. Szturmana i 2 lata u prof. Matuśka — niemożliwość jest stąd, że „księga została wykonana „slicznie“, że „wyklejka jest wprost arcydziełem“ i przypuszczam, że tą pracą prof. Ruszczyco nie ułudziłem — lecz i ja mam trochę oleju w głowie i stać mnie na to by być nie tylko wykonawcą, ale i autorem projektu.

Cóż więc dziwnego, że skoro niektórzy recenzenci są tak mało wrażliwi na cudze autorstwo — tacy panowie jak p. Mac lub Nelkin osmielają się, wykonując pracę według mego projektu, zapominając o moim aut. i podpisywać tylko siebie — Przykład idzie z góry.

Niech mi wolno będzie wrzucić tym podziękowań, którzy byli mi pomocą przy wykonywaniu projektu, a zwłaszcza przy poszukiwaniu za herbami miast dekanalnych: Pani Helenie Dregę, Panu Michałowi Brensztejnowi i Panu Giebertowi Stankiewiczowi. Ks. Szambelanowi Ignacemu Olszańskiemu, za materiał do opracowania pieczęci dekanalnych — a Panu Redaktorowi Kurjera Wileńskiego za udzielenie mi miejsca w swem poczytnym piśmie.

Zbigniew Kaliniczak.

Zbigniew Kaliniczak.

Zbigniew Kaliniczak.

Zbigniew Kaliniczak.

Zbigniew Kaliniczak.

Zbigniew Kaliniczak.

Zbigniew Kaliniczak.

Zbigniew Kaliniczak.

Zbigniew Kaliniczak.

Zbigniew Kaliniczak.

Zbigniew Kaliniczak.

Zbigniew Kaliniczak.

Zbigniew Kaliniczak.

Zbigniew Kaliniczak.

Zbigniew Kaliniczak.

Zbigniew Kaliniczak.

Zbigniew Kaliniczak.

Zbigniew Kaliniczak.

Zbigniew Kaliniczak.

Zbigniew Kaliniczak.

Zbigniew Kaliniczak.

Zbigniew Kaliniczak.

Zbigniew Kaliniczak.

Zbigniew Kaliniczak.

Zbigniew Kaliniczak.

KRONIKA

Wtorek 13 Sierpnia
Dziś: Hipolita i Kasjana.
Jutro: Wigilia Euzebj.
Wschód słońca — g. 4 m. 11
Zachód — g. 19 m. 11

OSOBISTE
Asesor sądowy. W Sądzie Apelacyjnym w Wilnie p. Jastrzębski został mianowany podprokuratorem przy Sądzie Okręgowym w Nowogródku. (o)
Kurator Wileńskiego Okręgu Szkoln. p. Stefan Pogorzelski powrócił z urlopu wypoczynkowego i objął w dniu 12 b. m. urzędowanie. (o)
W dniu dzisiejszym, t. j. we wtorek 13-go b. m. p. Kurator Pogorzelski nie będzie obecny w Wilnie z powodu wyjazdu do Nowogródka w sprawach służbowych. (o)

URZĘDOWA
Inspekcja wicewojewody. W dniu 14 b. m. wicewojewoda Stefan Kirtilkis wraz z towarzyszącymi mu funkcjonariuszami z powiatowymi powrócił z podróży inspekcyjnej wzdłuż linii kolejowych na terenie województwa wileńskiego. Inspekcja przeprowadzona została na następujących stacjach: Wilno — Olechnowice, Mołodeczno — Zahacie, Królówczyzna — Podbrodzie i Turmotto — Wilno. Inspekcja powyższa, dokonana wskutek zarządzenia p. Min. Spr. Wewnętrznych, miała na celu zbadanie stanu sanitarnego porządkowego stacji kolejowych oraz zabudowy mieszkalnej i gospodarczych położonych wzdłuż linii kolejowych. W wyniku inspekcji p. wicewojewoda polecił miejscowym organom administracyjnym usunąć zauważone braki w budynkach na terenach, należących do administracji poszczególnych pp. starostów. Co do stanu obiekty kolejowych wydal stosowane zarządzenia towarzyszący p. wicewojewodzie dyrektor wydziału drogowego wileńskiego Dyr. P. K. p. inż. Mazurowski. (o)
Przyjęcia u zastępcy wojewody. Panu wicewojewodzie Kirtilkisowi złożył wizytę bawący w Wilnie dziennikarz francuski p. Ferrand-Perginier oraz pan Ferrand-Perginier. Byli z wizytą u p. wicewojewody i u p. prezidenta miasta, uczestniczyli wycieczki dziennikarzy niemieckich. (o)
P. Wicewojewoda Kirtilkis przyjął w dn. 12 b. m. redaktora wydawnictwa „Państwo Polskie“ Kazimierza Liebrachta, bawącego w Wilnie w celu zebrania materiałów potrzebnych do tego wydawnictwa. (o)

MIEJSKA
Dziennikarze niemiecy w Wilnie. W niedzielę bawili w Wilnie wycieczka dziennikarzy niemieckich w licze 10 osób. Gościom po powitaniu na dworcu przez członków syndykatu dziennikarzy w Wilnie po krótkim spotkaniu udali się na zwiedzanie miasta i jego okolic. Po obiedzie w rezerwie obywatelskiej goście udali się do Trok, gdzie spędzili kilka godzin oglądając ruiny banku i zwiędziałą okolicę. Wicewodem dziennikarze niemiecy odejchali do Warszawy. (o)
Przed roczną odparła nawały bolszewickiej. W związku z zbliżającą się rocznicą 16 sierpnia władze wojskowe czynią przygotowania do odpowiedniego uczczenia tej rocznicy. W poszczególnych oddziałach wojskowych odbędą się pogadanki i odczyty dla żołnierzy o znaczeniu tego dnia i roli żołnierza w państwie. Z racji wyjazdu oddziałów na poligon uroczystości zewnętrzne nie odbędą się. (o)
Eksmisja rodzin z zagrożonego domu. Przy ul. Żydowskiej pod Nr. 10 jest dom rządowy który onegdaj został poddany oględzinom przez komisję techniczną Dyrekcji Robót Publicznych. Wobec stwierdzenia że dom grozi zawaleniu, komisja poleciła opóźnienie jego w jaknajbliższym czasie w celu przeprowadzenia potrzebnych remontów. W związku z tem Starosta Grodzkie wezwał zamieszkałych w tym domu lokatorów do opuszczenia zajmowanych przez nich mieszkań w ciągu 48 godzin. W razie nieuwzględnienia wezwania mieszkania których jest ogółem dziewięć będą opróżnione przymus. Układanie kabla elektrycznego. Z dn. 16 b. m. rozpocznie się układanie kabla elektrycznego (podziemnego). Roboty rozpoczną się koło gmachu Sądów na ul. Mickiewicza, gdzie układane są obecnie nowe chodniki. Następnie kabel zostanie włożony na ul. Wileńskiej od strony nieparzystej do Mostu Zielonego, Tatarskiej, Mostowej, Ludwisarskiej i zaułka Dobroczyńskiego. Kabel o wysokim napięciu dla przyłączenia Dolnej i Rzędni Miejskiej do sieci elektrycznej będą rozpoczęte 15 września t. j. po ukończeniu robót w Śródmieściu. Jednocześnie będą przeprowadzone połączenia powietrzne do mieszkań położonych na przedmieściach. (o)

SANITARNA
Stan chorób zakaźnych. W ubiegłym tygodniu na terenie województwa wileńskiego zanotowano następujące wypadki zakaźne: choroby zak. ospa 2, tyfus brzeczny 5 (Wilno 2), tyfus plamisty 6 (Wilno 1), czarna ch. 3, pniocia 4, błonica 4, odra 12, róża 2, kruszczyca 13, gruźlica płuc otwarta 13, jaglica 13, grypa 3. (o)

SPRAWY AKADEMICKIE
O petytjach Akademikach Wileńskich. Redakcja pisma „Alma Mater Wilnensis“ zamierza umieścić w Nr. 8 swego wydawnictwa nekrologi koleżan akademików poległych w latach 1919-20. Nazwiska, dotychczas znane redakcji brzmią, jak następuje: s. p. Bohdan Żurkowski, Wład. Piotr Rowna, Józef Fr. Olszowski, Antoni Mostkiewicz, Bohdan Zieliński, Jadwiga Tejszerska. Ktoś mógł spis

Dalsze echa nadużyć w Urzędzie Celnym.
W chwili ujawnienia w wileńskim urzędzie celnym nadużyć, zdolał ukryć się jeden z głównych winowajców rzeczoznawca towarów zagranicznych przy urzędzie celnym Józef Wiszniewski. Dopiero onegdaj zdolało go ująć w pobliżu Grajewa w chwili gdy usiłował uciec za granicę. Wiszniewskiego przewieziono do Wilna i osadzono w więzieniu na Łukiszkach. Aresztowany Wiszniewski był jednym z tych, którzy umozliwiali domom ekspedycyjnym sprzymierzenia zakazanych towarów i fałszowanie deklaracji przewozowych. W chwili gdy towar minął granicę Łotwy deklarowany jako surowiec i bez żadnych przeszkód pozwalano na wyeksportowanie.

SPRAWY ROLNE
7-dniowy kurs pszczelniczy. W celach doświadczenia pszczelarzy praktyków i znanajomiana interesujących się pszczelnictwem, Wileński Towarzystwo Organizacji i Kółek Rolniczych wespół z Towarzystwem Pszczelarskim organizuje w Wilnie 7-dniowy kurs pszczelniczy. Otwarcie kursu nastąpi w dniu 25 sierpnia o godz. 17-tej w gimnazjum imienia J. Lelewela, ul. Mickiewicza 38. Wykłady będą się odbywały codziennie od godz. 17-20, zajęcia praktyczne — od 11 — 13-iej. Poza miejscowymi siłami fachowymi, w charakterze prelegentów zostali zaproszeni wybitni pszczelarze z innych dzielnic, mianowicie: p. Stanisław Brzózko, p. Weler, p. J. Kretzmer, p. Bergman i ks. Ciborowski. Jako opłatę za przesłuchanie całego kursu pobiera się od członków T-wa Pszczelniczego i Kółek Organizacji Rolniczych — 12 zł. od nie członków — 3 zł.

SPRAWY ŻYDOWSKIE
Bank handlowy żydów został zamknięty. W niedzielę odbyło się zebranie członków banku drobnobny handlarzy żydów. Po wysłuchaniu sprawozdania dyrekcji banku zebranie uchwałoło że ciężka sytuacja finansowa i deficyt zmuszają do wstrzymania działalności banku. (o)
Echa strzałów na ulicy Słowackiego. Władze sądowe prowadzące śledztwo w sprawie strzałów na ulicy Słowackiego wezwaly onegdaj świadka zająca dorozkarcza Lwa który został przesłuchany. (o)
Wzorzona oranżeria. Na ulicy Kopania Magistra urządził wzorzona oranżeria. Odnosne prace są już na ukończeniu. Budowa oranżerii kosztowała 18 tysięcy zł. (o)
Milość kazala jej porzucić ojców wiarę. Wczoraj do komendanta policji w Wilnie zwrócił się mieszkaniec Landwarowa Jakób Szufjan z prośbą o spowodowanie powrotu do domu jego córki 16 letniej Rebece, która ma przebywać w katolickim zakładzie wychowawczym przy ul. Skopówka. Ze słów Szufjana wynika, że powodem ucieczki z domu była miłość jego córki do chrześcijanina, przebywającego obecnie w wojsku. Chcąc wejść w związek małżeński postanowiła ona przyjąć katolicyzm i w tym też celu już 9 razy opuszczała dom ojca. Za każdym razem Szufjan zdolał sprządzić ją z powrotem jako niepełnoletnią. Obecnie na skutek prośby Szufjana wprawdzie porozumiano się z jego córką lecz wobec stanowczej odmowy z jej strony poruczenia zakładu, Szufjan wrócił do domu już sam. (o)
Sprawy o urlopy. Sąd Pracy w Wilnie jest ostatnio przeciążony licznymi skargami sezonowymi wynikającymi na tle naruszenia przez pracodawców przepisów o urloпах. Są to sprawy wynikłe przeważnie na tle odmowy wypłacenia pensji za czas odbytego letniego urlopu. (o)
Pokaz filmowy w kinie „Heljos“. Wytwórnia „Paramont Films“ urządziła dziś o godz. 11-iej w południe w kinie „Heljos“ propagandowy pokaz filmowy, na którym wyświetlone będą: „Intrygant“ z Famingsem, „Trzykrotne wesele“ z Namy Carroll i „Ulu-bienica żalagii“ z Clara Bow w rolach głównych. Wstęp tylko za zaproszonymi.

SPRAWY ROLNE
7-dniowy kurs pszczelniczy. W celach doświadczenia pszczelarzy praktyków i znanajomiana interesujących się pszczelnictwem, Wileński Towarzystwo Organizacji i Kółek Rolniczych wespół z Towarzystwem Pszczelarskim organizuje w Wilnie 7-dniowy kurs pszczelniczy. Otwarcie kursu nastąpi w dniu 25 sierpnia o godz. 17-tej w gimnazjum imienia J. Lelewela, ul. Mickiewicza 38. Wykłady będą się odbywały codziennie od godz. 17-20, zajęcia praktyczne — od 11 — 13-iej. Poza miejscowymi siłami fachowymi, w charakterze prelegentów zostali zaproszeni wybitni pszczelarze z innych dzielnic, mianowicie: p. Stanisław Brzózko, p. Weler, p. J. Kretzmer, p. Bergman i ks. Ciborowski. Jako opłatę za przesłuchanie całego kursu pobiera się od członków T-wa Pszczelniczego i Kółek Organizacji Rolniczych — 12 zł. od nie członków — 3 zł.

SPRAWY ŻYDOWSKIE
Bank handlowy żydów został zamknięty. W niedzielę odbyło się zebranie członków banku drobnobny handlarzy żydów. Po wysłuchaniu sprawozdania dyrekcji banku zebranie uchwałoło że ciężka sytuacja finansowa i deficyt zmuszają do wstrzymania działalności banku. (o)
Echa strzałów na ulicy Słowackiego. Władze sądowe prowadzące śledztwo w sprawie strzałów na ulicy Słowackiego wezwaly onegdaj świadka zająca dorozkarcza Lwa który został przesłuchany. (o)
Wzorzona oranżeria. Na ulicy Kopania Magistra urządził wzorzona oranżeria. Odnosne prace są już na ukończeniu. Budowa oranżerii kosztowała 18 tysięcy zł. (o)
Milość kazala jej porzucić ojców wiarę. Wczoraj do komendanta policji w Wilnie zwrócił się mieszkaniec Landwarowa Jakób Szufjan z prośbą o spowodowanie powrotu do domu jego córki 16 letniej Rebece, która ma przebywać w katolickim zakładzie wychowawczym przy ul. Skopówka. Ze słów Szufjana wynika, że powodem ucieczki z domu była miłość jego córki do chrześcijanina, przebywającego obecnie w wojsku. Chcąc wejść w związek małżeński postanowiła ona przyjąć katolicyzm i w tym też celu już 9 razy opuszczała dom ojca. Za każdym razem Szufjan zdolał sprządzić ją z powrotem jako niepełnoletnią. Obecnie na skutek prośby Szufjana wprawdzie porozumiano się z jego córką lecz wobec stanowczej odmowy z jej strony poruczenia zakładu, Szufjan wrócił do domu już sam. (o)
Sprawy o urlopy. Sąd Pracy w Wilnie jest ostatnio przeciążony licznymi skargami sezonowymi wynikającymi na tle naruszenia przez pracodawców przepisów o urloпах. Są to sprawy wynikłe przeważnie na tle odmowy wypłacenia pensji za czas odbytego letniego urlopu. (o)
Pokaz filmowy w kinie „Heljos“. Wytwórnia „Paramont Films“ urządziła dziś o godz. 11-iej w południe w kinie „Heljos“ propagandowy pokaz filmowy, na którym wyświetlone będą: „Intrygant“ z Famingsem, „Trzykrotne wesele“ z Namy Carroll i „Ulu-bienica żalagii“ z Clara Bow w rolach głównych. Wstęp tylko za zaproszonymi.

SPRAWY ŻYDOWSKIE
Bank handlowy żydów został zamknięty. W niedzielę odbyło się zebranie członków banku drobnobny handlarzy żydów. Po wysłuchaniu sprawozdania dyrekcji banku zebranie uchwałoło że ciężka sytuacja finansowa i deficyt zmuszają do wstrzymania działalności banku. (o)
Echa strzałów na ulicy Słowackiego. Władze sądowe prowadzące śledztwo w sprawie strzałów na ulicy Słowackiego wezwaly onegdaj świadka zająca dorozkarcza Lwa który został przesłuchany. (o)
Wzorzona oranżeria. Na ulicy Kopania Magistra urządził wzorzona oranżeria. Odnosne prace są już na ukończeniu. Budowa oranżerii kosztowała 18 tysięcy zł. (o)
Milość kazala jej porzucić ojców wiarę. Wczoraj do komendanta policji w Wilnie zwrócił się mieszkaniec Landwarowa Jakób Szufjan z prośbą o spowodowanie powrotu do domu jego córki 16 letniej Rebece, która ma przebywać w katolickim zakładzie wychowawczym przy ul. Skopówka. Ze słów Szufjana wynika, że powodem ucieczki z domu była miłość jego córki do chrześcijanina, przebywającego obecnie w wojsku. Chcąc wejść w związek małżeński postanowiła ona przyjąć katolicyzm i w tym też celu już 9 razy opuszczała dom ojca. Za każdym razem Szufjan zdolał sprządzić ją z powrotem jako niepełnoletnią. Obecnie na skutek prośby Szufjana wprawdzie porozumiano się z jego córką lecz wobec stanowczej odmowy z jej strony poruczenia zakładu, Szufjan wrócił do domu już sam. (o)
Sprawy o urlopy. Sąd Pracy w Wilnie jest ostatnio przeciążony licznymi skargami sezonowymi wynikającymi na tle naruszenia przez pracodawców przepisów o urloпах. Są to sprawy wynikłe przeważnie na tle odmowy wypłacenia pensji za czas odbytego letniego urlopu. (o)
Pokaz filmowy w kinie „Heljos“. Wytwórnia „Paramont Films“ urządziła dziś o godz. 11-iej w południe w kinie „Heljos“ propagandowy pokaz filmowy, na którym wyświetlone będą: „Intrygant“ z Famingsem, „Trzykrotne wesele“ z Namy Carroll i „Ulu-bienica żalagii“ z Clara Bow w rolach głównych. Wstęp tylko za zaproszonymi.

SPRAWY ŻYDOWSKIE
Bank handlowy żydów został zamknięty. W niedzielę odbyło się zebranie członków banku drobnobny handlarzy żydów. Po wysłuchaniu sprawozdania dyrekcji banku zebranie uchwałoło że ciężka sytuacja finansowa i deficyt zmuszają do wstrzymania działalności banku. (o)
Echa strzałów na ulicy Słowackiego. Władze sądowe prowadzące śledztwo w sprawie strzałów na ulicy Słowackiego wezwaly onegdaj świadka zająca dorozkarcza Lwa który został przesłuchany. (o)
Wzorzona oranżeria. Na ulicy Kopania Magistra urządził wzorzona oranżeria. Odnosne prace są już na ukończeniu. Budowa oranżerii kosztowała 18 tysięcy zł. (o)
Milość kazala jej porzucić ojców wiarę. Wczoraj do komendanta policji w Wilnie zwrócił się mieszkaniec Landwarowa Jakób Szufjan z prośbą o spowodowanie powrotu do domu jego córki 16 letniej Rebece, która ma przebywać w katolickim zakładzie wychowawczym przy ul. Skopówka. Ze słów Szufjana wynika, że powodem ucieczki z domu była miłość jego córki do chrześcijanina, przebywającego obecnie w wojsku. Chcąc wejść w związek małżeński postanowiła ona przyjąć katolicyzm i w tym też celu już 9 razy opuszczała dom ojca. Za każdym razem Szufjan zdolał sprządzić ją z powrotem jako niepełnoletnią. Obecnie na skutek prośby Szufjana wprawdzie porozumiano się z jego córką lecz wobec stanowczej odmowy z jej strony poruczenia zakładu, Szufjan wrócił do domu już sam. (o)
Sprawy o urlopy. Sąd Pracy w Wilnie jest ostatnio przeciążony licznymi skargami sezonowymi wynikającymi na tle naruszenia przez pracodawców przepisów o urloпах. Są to sprawy wynikłe przeważnie na tle odmowy wypłacenia pensji za czas odbytego letniego urlopu. (o)
Pokaz filmowy w kinie „Heljos“. Wytwórnia „Paramont Films“ urządziła dziś o godz. 11-iej w południe w kinie „Heljos“ propagandowy pokaz filmowy, na którym wyświetlone będą: „Intrygant“ z Famingsem, „Trzykrotne wesele“ z Namy Carroll i „Ulu-bienica żalagii“ z Clara Bow w rolach głównych. Wstęp tylko za zaproszonymi.

SPRAWY ŻYDOWSKIE
Bank handlowy żydów został zamknięty. W niedzielę odbyło się zebranie członków banku drobnobny handlarzy żydów. Po wysłuchaniu sprawozdania dyrekcji banku zebranie uchwałoło że ciężka sytuacja finansowa i deficyt zmuszają do wstrzymania działalności banku. (o)
Echa strzałów na ulicy Słowackiego. Władze sądowe prowadzące śledztwo w sprawie strzałów na ulicy Słowackiego wezwaly onegdaj świadka zająca dorozkarcza Lwa który został przesłuchany. (o)
Wzorzona oranżeria. Na ulicy Kopania Magistra urządził wzorzona oranżeria. Odnosne prace są już na ukończeniu. Budowa oranżerii kosztowała 18 tysięcy zł. (o)
Milość kazala jej porzucić ojców wiarę. Wczoraj do komendanta policji w Wilnie zwrócił się mieszkaniec Landwarowa Jakób Szufjan z prośbą o spowodowanie powrotu do domu jego córki 16 letniej Rebece, która ma przebywać w katolickim zakładzie wychowawczym przy ul. Skopówka. Ze słów Szufjana wynika, że powodem ucieczki z domu była miłość jego córki do chrześcijanina, przebywającego obecnie w wojsku. Chcąc wejść w związek małżeński postanowiła ona przyjąć katolicyzm i w tym też celu już 9 razy opuszczała dom ojca. Za każdym razem Szufjan zdolał sprządzić ją z powrotem jako niepełnoletnią. Obecnie na skutek prośby Szufjana wprawdzie porozumiano się z jego córką lecz wobec stanowczej odmowy z jej strony poruczenia zakładu, Szufjan wrócił do domu już sam. (o)
Sprawy o urlopy. Sąd Pracy w Wilnie jest ostatnio przeciążony licznymi skargami sezonowymi wynikającymi na tle naruszenia przez pracodawców przepisów o urloпах. Są to sprawy wynikłe przeważnie na tle odmowy wypłacenia pensji za czas odbytego letniego urlopu. (o)
Pokaz filmowy w kinie „Heljos“. Wytwórnia „Paramont Films“ urządziła dziś o godz. 11-iej w południe w kinie „Heljos“ propagandowy pokaz filmowy, na którym wyświetlone będą: „Intrygant“ z Famingsem, „Trzykrotne wesele“ z Namy Carroll i „Ulu-bienica żalagii“ z Clara Bow w rolach głównych. Wstęp tylko za zaproszonymi.

SPRAWY ŻYDOWSKIE
Bank handlowy żydów został zamknięty. W niedzielę odbyło się zebranie członków banku drobnobny handlarzy żydów. Po wysłuchaniu sprawozdania dyrekcji banku zebranie uchwałoło że ciężka sytuacja finansowa i deficyt zmuszają do wstrzymania działalności banku. (o)
Echa strzałów na ulicy Słowackiego. Władze sądowe prowadzące śledztwo w sprawie strzałów na ulicy Słowackiego wezwaly onegdaj świadka zająca dorozkarcza Lwa który został przesłuchany. (o)
Wzorzona oranżeria. Na ulicy Kopania Magistra urządził wzorzona oranżeria. Odnosne prace są już na ukończeniu. Budowa oranżerii kosztowała 18 tysięcy zł. (o)
Milość kazala jej porzucić ojców wiarę. Wczoraj do komendanta policji w Wilnie zwrócił się mieszkaniec Landwarowa Jakób Szufjan z prośbą o spowodowanie powrotu do domu jego córki 16 letniej Rebece, która ma przebywać w katolickim zakładzie wychowawczym przy ul. Skopówka. Ze słów Szufjana wynika, że powodem ucieczki z domu była miłość jego córki do chrześcijanina, przebywającego obecnie w wojsku. Chcąc wejść w związek małżeński postanowiła ona przyjąć katolicyzm i w tym też celu już 9 razy opuszczała dom ojca. Za każdym razem Szufjan zdolał sprządzić ją z powrotem jako niepełnoletnią. Obecnie na skutek prośby Szufjana wprawdzie porozumiano się z jego córką lecz wobec stanowczej odmowy z jej strony poruczenia zakładu, Szufjan wrócił do domu już sam. (o)
Sprawy o urlopy. Sąd Pracy w Wilnie jest ostatnio przeciążony licznymi skargami sezonowymi wynikającymi na tle naruszenia przez pracodawców przepisów o urloпах. Są to sprawy wynikłe przeważnie na tle odmowy wypłacenia pensji za czas odbytego letniego urlopu. (o)
Pokaz filmowy w kinie „Heljos“. Wytwórnia „Paramont Films“ urządziła dziś o godz. 11-iej w południe w kinie „Heljos“ propagandowy pokaz filmowy, na którym wyświetlone będą: „Intrygant“ z Famingsem, „Trzykrotne wesele“ z Namy Carroll i „Ulu-bienica żalagii“ z Clara Bow w rolach głównych. Wstęp tylko za zaproszonymi.

SPRAWY ŻYDOWSKIE
Bank handlowy żydów został zamknięty. W niedzielę odbyło się zebranie członków banku drobnobny handlarzy żydów. Po wysłuchaniu sprawozdania dyrekcji banku zebranie uchwałoło że ciężka sytuacja finansowa i deficyt zmuszają do wstrzymania działalności banku. (o)
Echa strzałów na ulicy Słowackiego. Władze sądowe prowadzące śledztwo w sprawie strzałów na ulicy Słowackiego wezwaly onegdaj świadka zająca dorozkarcza Lwa który został przesłuchany. (o)
Wzorzona oranżeria. Na ulicy Kopania Magistra urządził wzorzona oranżeria. Odnosne prace są już na ukończeniu. Budowa oranżerii kosztowała 18 tysięcy zł. (o)
Milość kazala jej porzucić ojców wiarę. Wczoraj do komendanta policji w Wilnie zwrócił się mieszkaniec Landwarowa Jakób Szufjan z prośbą o spowodowanie powrotu do domu jego córki 16 letniej Rebece, która ma przebywać w katolickim zakładzie wychowawczym przy ul. Skopówka. Ze słów Szufjana wynika, że powodem ucieczki z domu była miłość jego córki do chrześcijanina, przebywającego obecnie w wojsku. Chcąc wejść w związek małżeński postanowiła ona przyjąć katolicyzm i w tym też celu już 9 razy opuszczała dom ojca. Za każdym razem Szufjan zdolał sprządzić ją z powrotem jako niepełnoletnią. Obecnie na skutek prośby Szufjana wprawdzie porozumiano się z jego córką lecz wobec stanowczej odmowy z jej strony poruczenia zakładu, Szufjan wrócił do domu już sam. (o)
Sprawy o urlopy. Sąd Pracy w Wilnie jest ostatnio przeciążony licznymi skargami sezonowymi wynikającymi na tle naruszenia przez pracodawców przepisów o urloпах. Są to sprawy wynikłe przeważnie na tle odmowy wypłacenia pensji za czas odbytego letniego urlopu. (o)
Pokaz filmowy w kinie „Heljos“. Wytwórnia „Paramont Films“ urządziła dziś o godz. 11-iej w południe w kinie „Heljos“ propagandowy pokaz filmowy, na którym wyświetlone będą: „Intrygant“ z Famingsem, „Trzykrotne wesele“ z Namy Carroll i „Ulu-bienica żalagii“ z Clara Bow w rolach głównych. Wstęp tylko za zaproszonymi.

SPRAWY ŻYDOWSKIE
Bank handlowy żydów został zamknięty. W niedzielę odbyło się zebranie członków banku drobnobny handlarzy żydów. Po wysłuchaniu sprawozdania dyrekcji banku zebranie uchwałoło że ciężka sytuacja finansowa i deficyt zmuszają do wstrzymania działalności banku. (o)
Echa strzałów na ulicy Słowackiego. Władze sądowe prowadzące śledztwo w sprawie strzałów na ulicy Słowackiego wezwaly onegdaj świadka zająca dorozkarcza Lwa który został przesłuchany. (o)
Wzorzona oranżeria. Na ulicy Kopania Magistra urządził wzorzona oranżeria. Odnosne prace są już na ukończeniu. Budowa oranżerii kosztowała 18 tysięcy zł. (o)
Milość kazala jej porzucić ojców wiarę. Wczoraj do komendanta policji w Wilnie zwrócił się mieszkaniec Landwarowa Jakób Szufjan z prośbą o spowodowanie powrotu do domu jego córki 16 letniej Rebece, która ma przebywać w katolickim zakładzie wychowawczym przy ul. Skopówka. Ze słów Szufjana wynika, że powodem ucieczki z domu była miłość jego córki do chrześcijanina, przebywającego obecnie w wojsku. Chcąc wejść w związek małżeński postanowiła ona przyjąć katolicyzm i w tym też celu już 9 razy opuszczała dom ojca. Za każdym razem Szufjan zdolał sprządzić ją z powrotem jako niepełnoletnią. Obecnie na skutek prośby Szufjana wprawdzie porozumiano się z jego córką lecz wobec stanowczej odmowy z jej strony poruczenia zakładu, Szufjan wrócił do domu już sam. (o)
Sprawy o urlopy. Sąd Pracy w Wilnie jest ostatnio przeciążony licznymi skargami sezonowymi wynikającymi na tle naruszenia przez pracodawców przepisów o urloпах. Są to sprawy wynikłe przeważnie na tle odmowy wypłacenia pensji za czas odbytego letniego urlopu. (o)
Pokaz filmowy w kinie „Heljos“. Wytwórnia „Paramont Films“ urządziła dziś o godz. 11-iej w południe w kinie „Heljos“ propagandowy pokaz filmowy, na którym wyświetlone będą: „Intrygant“ z Famingsem, „Trzykrotne wesele“ z Namy Carroll i „Ulu-bienica żalagii“ z Clara Bow w rolach głównych. Wstęp tylko za zaproszonymi.

SPRAWY ŻYDOWSKIE
Bank handlowy żydów został zamknięty. W niedzielę odbyło się zebranie członków banku drobnobny handlarzy żydów. Po wysłuchaniu sprawozdania dyrekcji banku zebranie uchwałoło że ciężka sytuacja finansowa i deficyt zmuszają do wstrzymania działalności banku. (o)
Echa strzałów na ulicy Słowackiego. Władze sądowe prowadzące śledztwo w sprawie strzałów na ulicy Słowackiego wezwaly onegdaj świadka zająca dorozkarcza Lwa który został przesłuchany. (o)
Wzorzona oranżeria. Na ulicy Kopania Magistra urządził wzorz

Podróż Byrda do bieguna południowego.

W czasie tegorocznej kanikuly, gdy termometr wskazuje przeszło 40 st. Celsjusza, gdy słońce topi ludzi na wosk i opala różnokolorowo...

oceanów Atlantyku, Pacyfiku i Indyjskiego. Zastanawiano się niejednokrotnie nad bardzo charakterystycznym faktem—czy rzeczywiście...

Wyprawa Byrda ruszyła na zbadanie tych okolic zaopatrzona świetnie. Ołbrzymi stosunkowo statek, zaopatrzeni we wszystkie możliwe przyrządy i zbudowany tak, by mógł wytrzymać parcie brył lodowcowych...

Wyprawa pomimo krótkiego stosunkowo pobytu w Antarktydzie zdołała już dokonać całego szeregu doświadczeń z dziedziny fizyki i nauk przyrodniczych...

ZE ŚWIATA Briand w anegdotach.

Briand zaczął jako socjalista. W partii był jednak arystokratą. Nie lubił, aby do niego odzywano się poufale „towarzyszu”...

Raz pojedł z Jaurès skrzyżli się Briandowi, że gorszący wciąż unosił mi się kłopoty. Briand z wielkim spokojem pokazał mu przy swym gorsze jęczyku z dziurką...

Wzrostek jego z Jaurès był uprzejmy. Wódz socjalistów pozostał mu długo wernym przyjacielem i sprzeciwił się wykluczeniu Brianda z partii.

sterdamskim Pilsudski reprezentował socjalistów polskich, ja z Millerandem francuskich

Briand bywał często złośliwy. Nie szczędził przy tem swoich przyjaciół. Kiedyś najbardziej burzący z socjalistów, Boncour zaczął go w parlamencie, skrzyżli się że go nazwał utopistą i że mu to powiedział przyjaciel.

Stosunek jego z Jaurès był uprzejmy. Wódz socjalistów pozostał mu długo wernym przyjacielem i sprzeciwił się wykluczeniu Brianda z partii.

Termin zgłoszeń do dnia 14. VIII.

Z OSTATNIEJ CHWILI

Pogrzeb majora Ildzikowskiego.

Telefonem od własnego korespondenta z Warszawy.

Z powodu pomyślnych warunków atmosferycznych nad Bałtykiem statek szkolny Iskra zawinie do portu gdańskiego nie 20 b.m., jak podawała prasa, lecz już 14. Pogrzeb maj. Ildzikowskiego odbędzie się dnia 16 b.m. W tym celu do Gdyni wyjedzie delegacja ze wszystkich

pułków lotniczych. Poza tem wylatuje z Warszawy do Gdyni eskadra 1 p. lotniczego. Pogrzeb maj. Ildzikowskiego, którego zwłoki przewieziono z Gdyni do Warszawy odbędzie się z kościoła św. Krzyża na cmentarzu Powązkowski.

Zdementowanie fałszywych pogłosek.

Telefonem od własnego korespondenta z Warszawy.

Ministerstwo Sprawiedliwości demontuje wiadomość podaną przez prasę opozycyjną, jakoby minister Car wyjechał zagranicę na samodzielne ministerstwa. Wiadomość ta

nie odpowiada zupełnie prawdzie, gdyż p. minister nie wyjechał zupełnie z Warszawy, a auto Ministerstwa znajduje się w Garażu.

Obawa kryzysu gabinetowego w Niemczech.

BERLIN, 12-VIII. (Pat). Jak stwierdza prasa berlińska, wyjazd ministrów Seweringa i Wiszela do Hagi pozostaje w związku z ostremi przeciwnościami, ujawniającymi się w łonie gabinetu w sprawie reformy ubezpieczeń od bezrobocia.

Hadze. Jak donosi „Berliner Tageblatt”, największe trudności wynikły w sprawie podwyższenia składek ubezpieczeniowych. „Deutsche Allgemeine Ztg.” twierdzi, że minister pracy zamierza podać się do dymisji, ponieważ związki zawodowe nie zgadzają się z jego stanowiskiem, a centrum ma określać jego propozycje jako niewystarczające.

SPORT

Pięciobój lekkoatletyczny. Pań mistrzostwo Wil. O. Z. L. A. W dniu 18. VIII. b. r. o godz. 16. na stadionie sp. okr. ośr. W. F. Wilno na Pióromoncie odbędzie się pięciobój lekkoatletyczny pań o mistrzostwo Wil. O. Z. L. A.

„Córka śniegów” (koniec Morgansona)

Według powieści Jacka Londona. Dramat w 8 aktach. W rolach głównych: Anita Stewart, Dick Gilbert i Johnny Walker.

„Paniątka w jedwabnych pończoszczkach” Fascynujący film na czasie. Czarodziejsko piękna, bosko zbudowana Madge Bellamy w pikantnej satwie erotycznej

„Tułaczka księżnej Trubeckiej” Dziś! Film ze śpiewem! Potężny dramat w 10 akt. z tułaczego życia arystokracji rosyjskiej pozbawionej ojczyzny p. t.

„BRACIA SCHELLENBERG” Współczesny dramat w 12 wielkich aktach.

„CZARNE SYLWETKI (Bohaterowie świata podziemnego). Niezwykłe fascynująca treść tego filmu trzyma widzów w nieustannym napięciu, oddaje w realistycznych barwach historię miasta zbrodni i występku Chicago.

„DRUT KOLCZYSTY” Wielki dramat wojenny w 10 aktach.

KURJER WILEŃSKI S-KA Z OGRAN. ODP. Drukarnia i Introligatornia „ZNICZ” ul. Ś-to Jańska 1 - Wilno - telefon 3-40

Ogłoszenie o przetargu.

Urząd gminy Bieniakonie powiatu Lidzkiego niniejszym ogłasza przetarg ofertowy na wykonanie robót budowlanych przy budowie 6-cio klasowej szkoły w Bieniakoniu.

Ogłoszenie

Spółka Wodna Świąciańska ogłasza przetarg na wykonanie robót melioracyjnych na rzecze Kunie (przy m. Świącianach) w dniu 24 sierpnia 1929 r.

Ogłoszenie przetargu na dostawę mięsa wołowego

22 Baon K. O. P. w Nowych Trokach rozpoczyna przetarg ofertowy nieograniczony na dostawę mięsa wołowego na czas od dnia 1 września 1929 roku do dnia 31 grudnia 1929 roku.

Ogłoszenie

Dyrekcja Lasów Państwowych podaje do wiadomości, iż na swych składach drewna opałowego w Wilnie posiada materiały budowlane.

ECOLE PIGIER de PARIS pensjonat dla młodych panien w pobliżu Paryża (20 min.). Dobre odżywianie, świeże powietrze.

Kino Miejskie

Od dnia 12 do 16 sierpnia 1929 r. włącznie będą wyświetlane filmy:

„HELIOS” Fascynujący film na czasie. Czarodziejsko piękna, bosko zbudowana Madge Bellamy w pikantnej satwie erotycznej

„Tułaczka księżnej Trubeckiej” Dziś! Film ze śpiewem! Potężny dramat w 10 akt. z tułaczego życia arystokracji rosyjskiej pozbawionej ojczyzny p. t.

„BRACIA SCHELLENBERG” Współczesny dramat w 12 wielkich aktach.

„CZARNE SYLWETKI (Bohaterowie świata podziemnego). Niezwykłe fascynująca treść tego filmu trzyma widzów w nieustannym napięciu, oddaje w realistycznych barwach historię miasta zbrodni i występku Chicago.

„DRUT KOLCZYSTY” Wielki dramat wojenny w 10 aktach.

W rolach głównych: Pola Negri i Barbed Wire

REKLAMA JEST DŹWIGNIA HANDLU! OGLASZAJCIE SIĘ W KURJERZE WILEŃSKIM

LEKARZE DOKTOR MEDYCYNY A. CYMBLER CHOROBY WENERYCZNE I SKÓRNE

Dr. Kenigsberg CHOROBY WENERYCZNE, SKÓRNE I ANALIZY LEKARSKIE.

DOKTOR BLUMOWICZ Choroby weneryczne, syfilis i skórne.

Dr. Zeldowiczowa kobiece, weneryczne, narządów moczow. od 12-2

Akuszarki Akuszka Maria Brzezina

Poszukujemy sum hipotecznych na najwyższe oprocentowanie

MIESZKANIA 5 i 6 pokojowe ze wszelkimi wygodami

Poszukuje się kupna domu (osobnak) z ogrodem w cenie od 1.000 do 2.000

Popierajcie Ligę Morską i Rzeczną